

Διοικ. Πρωτ. Ηρακλείου 72/1981

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΓ' 1981, σ. 218

Περίληψη: Αι αποφάσεις συλλογικών οργάνων του ΙΚΑ ως η ΤΔΕ, δέον να καταρτίζονται εγγράφως μη αρκούσης της προφορικής ανακοινώσεως τούτων. Τούτου ένεκα ως περιέλευσις της τοιαύτης αποφάσεως εις το αρμόδιον όργανον ίνα άρξηται η προθεσμία προσφυγής ενώπιον του Διοικ. Πρωτοδικείου δέον να θεωρηθή η επίδοσις της αποφάσεως επί αποδείξει. Εργατικόν ατύχημα. Έννοια βιαίου συμβάντος. Περίπτωσις παθήσεως δισκοκήλης λόγω άρσεως βάρους θεωρείται κοινή νόσος.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. ΙΩΑΝ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητής: κ. Φ. ΝΤΖΙΜΑΣ

Δικηγόρος: κ.κ. Ν. Κατσούλης, Ι. Τερζάκης

Επειδή, δια της υπό κρίσιν προσφυγής της Δ/ντριας του Υπ/τος ΙΚΑ Σητείας Ν. Λασηθίου, διώκεται επί τοις έν αυτή λόγοις η ακύρωσις της υπ'αριθμ. 23/28.3.1980 αποφάσεως της παρά τω άνω Υπ/τι Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής δι' ης εγένετο δεκτή αίτησις θεραπείας (ένστασις) του ησφαλισμένου Ι.Λ. κατά της υπ'αριθμ. 3627/23.11.1979 αποφάσεως της ειρημένης Δ/ντριας και εκρίθη, τελικώς, ως εργατικόν το δηλωθέν υπό του ανωτέρω ως επισυμβάν αυτώ την 3.8.1978 ατύχημα και ουχί ως απότοκον κοινής νόσου. Τοιούτον αντικείμενον έχουσα η προσφυγή αύτη, αρμοδίως φέρεται προς συζήτησιν ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου (άρθρου 7 παρ.4 Ν. 702/1977 και 20 παρ.2, Π.Δ. 341/1978).

Επειδή, κατά την διάταξιν της παρ. 6 του άρθρου 21 του Π. Δ/τος 341/1978, "η κατά το άρθρον 35 παρ.4 του Ν. 702/1977 (αρ. 9 παρ.2 Ν. 733/1977) προσφυγή του ασφαλιστικού φορέως ασκείται εντός προθεσμίας εξήκοντα ημερών από της επομένης της εις το αρμόδιον κατά τον νόμον, προς άσκησιν της προσφυγής όργανον περιελεύσεως της επί της ενδικαφανούς προσφυγής εκδοθείσης πράξεως".

Εξ άλλου, κατ' άρθρ. 9 του Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητος ΙΚΑ "Αι αποφάσεις ανακοινούνται εις τους ενδιαφερομένους, είτε προφορικώς, είτε δι' επιδόσεως εγγράφου, επί αποδείξει παραλαβής. Αι υπό των συλλογικών οργάνων εκδιδόμεναι αποφάσεις αι εν όλω ή εν μέρει απορριπτικάί αιτήσεως αποφάσεις, ως και αι αποφάσεις αι αφορώσαι εκδίδονται εγγράφως και ανακοινούνται εις τον ενδιαφερόμενον δι' επιδοτήσεως επί αποδείξει παραλαβής...".

Εκ των διατάξεων τούτων, εν συνδυασμώ ερμηνευομένων, σαφώς συνάγεται ότι, αι υπό συλλογικών οργάνων του Ιδρύματος, ως τοιούτον εν ευρεία εννοία τυγχάνει και η ΤΔΕ επαγγελλόμεναι αποφάσεις δέον να καταρτίζονται και εγγράφως μη αρκούσης της προφορικής μόνον ανακοινώσεως τούτων, και ότι ένεκα τούτου, ως "περιέλευσις" της τοιαύτης αποφάσεως εις το αρμόδιον προς άσκησιν κατ' αυτής προσφυγής όργανον, ίνα άρξηται η 60νθήμερος προθεσμία, δέον να θεωρηθή η ανακοίνωσις ταύτης (αποφ.) προς τούτο δι' επιδόσεως επί αποδείξει παραλαβής, μη νοουμένης ως τοιαύτης (περιελ.) της τυχόν προφορικής γνώσεως του περιεχομένου της αποφάσεως ταύτης, άμα τη παραγγελία της.

Εν προκειμένω, η προβαλλομένη ως άνω απόφασις της ΤΔΕ (23/28.3.1980) εκοινοποιήθη εις την Δ/ντριαν του Υποκ/τος την 2.5.1980 ως τούτο δείκνυται εκ του υπό τη αυτήν ημερομηνίαν εγγράφου της Γραμματείας της ΤΔΕ, η δε κρινομένη προσφυγή, ησκήθη την 10.6.1980 (βλ. πραξ. Καταθέσεως), ήτοι εμπροθέσμως, εφ' ω και ο περί του εναντίον ισχυρισμός του καθ'ου αυτή, δι'ου ειδικώτερον προβάλλεται ότι λόγω της παρουσίας της προσφευγούσης Δ/ντριάς κατά την συνεδρίασιν της ΤΔΕ την 18.3.1980 και την απαγγελίαν της προσβαλλομένης αποφάσεως, αυτή έλαβεν γνώσιν ταύτης, αυθημερόν, και ότι, επομένως, η προς άσκησιν προσφυγής προθεσμία αρξαμένη από του χρόνου τούτου έληξε την 27.5.1980, απορριπτέος τυγχάνει ως αβάσιμος. Κατ' ακολουθίαν, η υπό κρίσιν προσφυγή, ούσα και κατά τα λοιπά νομότυπος, τηρηθείσης άμα και της νομίμου προδικασίας, τύποις δεκτή καθίσταται και ερευνητέα κατ' ουσίαν αποβαίνει.

Επειδή, κατά τας διατάξεις των άρθρων 8, παρ.4, και 34 παρ.1 του ΑΝ 1846/1951, εργατικόν ατύχημα είναι παν βίαιον εξωτερικόν συμβάν προκαλέσαν τον θάνατον ή σωματικήν ανικανότητα, εκδηλωθείσαν ακόμη και

δι' επιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως, εφ' όσον τούτο επήλθε κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελεί προς ταύτην αμέσως ή εμμέσως εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος. Εξ άλλου, κατά τον Κανονισμόν Ασφαλ. Αρμοδιότητος και ειδικώτερον κατά τα άρθρα 6, 24 επ. και 29 αυτού, αι με διοικητικάί υπηρεσίαι του ΙΚΑ είναι αρμόδιαι προς διαπίστωσιν εν εκάστη συγκεκριμένη περιπτώσει μετ' έρευναν και εκτίμησιν των συνθηκών εργασίας, εάν συνέβη εις τον ησφαλισμένον βίαιον συμβάν υπό την εκτεθείσαν έννοιαν, αι δε υγειονομικάί υπηρεσίαι, επιλαμβανόμεναι από ιατρικής απόψεως, αποφαίνονται ητιολογημένως περί της φύσεως, των αιτίων, της εκτάσεως και της διαρκείας της σωματικής ή πνευματικής παθήσεως του ησφαλισμένου κλπ, αι ιατρικάί δε γνωματεύσεις είναι ως προς τα ανήκοντα εις την αρμοδιότητα αυτών τεχνικής φύσεως θέματα, δεσμευτικά δια τα αρμόδια προς απονομήν της σχετικής παροχής ασφαλιστικά όργανα (ΣΤΕ 3295/1973, 464/1975 κ.α.).

Επειδή, εν προκειμένω εκ των εγγράφων και στοιχείων του φακέλλου, των ισχυρισμών των διαδίκων και της εν γένει αποδεικτικής διαδικασίας, προέκυψαν τα ακόλουθα: Ο καθ' ου η προσφυγή Ι.Λ. εργάτης χωματουργός, γεννηθείς εν έτει 1935, υπήχθη εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος το έτος 1969 και μέχρι και του έτους 1978 εππραγματοποίησεν 289 ημέρας εργασίας. Την 4.8.1978 υπέβαλεν εις την Υπηρεσίαν του Υποκ/τος ΙΚΑ Σητείας την υπ'αρ. 58/1978 Δήλωσιν Ατυχήματος, συμφώνως προς την οποίαν, ούτος, εργαζόμενος κατά την τσιμεντόστρωσιν της οδού Νεάρχου εν τη πόλει της Σητείας, μετ' άλλων εργατών του Δήμου Σητείας, και την 3.8.1978 ημέραν Πέμπτην και ώραν 12.00 υπέστη ατύχημα ήτοι ειδικώτερον, καθ' ον χρόνον απησχολείτο με την ανάμιξιν των υλικών (άμμου, χαλίκων και τσιμέντου) εις τον μαλακτήρα και εν τη προσπάθειά του να μεταφέρει σάκκον τσιμέντου εκ του πεζοδρομίου, ένθα ευρίσκοντο σάκκοι κατά στιβάδας, ησθάνθη σφοδρόν πόνον περί την οσφύν του, εκ της προκληθείσης δι' αυτώ νοσηράς καταστάσεως δεν ηδυνήθη έκτοτε να εργασθεί. Παραπεμφθείς ούτος προς ιατρικήν εξέτασιν, διεγνώσθη αρμοδίως ότι έπασχεν εξ αρχομένης οστεοφυτικής σπονδυλαρθρίτιδος οσφυϊκής μοίρας Σ.Σ. (από 1.12.1978 γνωμάτευσις ελεγκτού ιατρού Ν.Τ.). Ακολούθως η ΑΥΕ του Υπ/τος εξετάσασα τον ανωτέρω απεφάνθη ότι παρουσιάζει οσφυοϊσχυαλγίαν συνεπεία δισκοκήλης οφειλομένης εις βίαιον συμβάν και ότι τυγχάνει ανίκανος προς

εργασίαν μέχρι 30.4.1980 (υπ'αριθμ. 20/13.4.1979 Γνωμάτευσις, ως αύτη συνεπληρώθη δια της υπ'αριθμ. 29/15.8.79 τοιαύτης). Τελικώς μετ' άσκησιν προσφυγής κατά της ανωτέρω γνωματεύσεως εκ μέρους της Δ/ντριάς του Υποκ/τος, η ΑΥΕ του Περιφερειακού Υποκ/τος ΙΚΑ Ηρακλείου, έκρινεν ότι ο ρηθείς ησφαλισμένος παρουσίαζε οσφυοίσχυαλγίαν συνεπεία δισκοκήλης, ότι η πάθησις αύτη είναι κοινή νόσος και ότι δεν οφείλεται εις βίαιον συμβάν της 3.8.1978, ως ούτος ισχυρίζεται (υπ' αρ. 318/1.11.1979 Γνωμάτευσις). Εν τω μεταξύ, ούτος επεδόθη επί εξάμηνον λόγω ανικανότητος προς εργασίαν εκ κοινής νόσου. Κατόπιν των ανωτέρω η Δ/ντρια του Υποκ/τος δια της υπ'αριθμ. 3627/23.11.1979 αποφάσεως της απέρριψε την προδιαληφθείσαν Δήλωσιν Ατυχήματος επί τη αιτιολογία ότι η επικαλουμένη πάθησις τυγχάνει κοινή νόσος, και δεν οφείλεται εις βίαιον συμβάν οπότε και μόνον θα εχαρακτηρίζετο το ατύχημα ως εργατικόν. Κατά της αποφάσεως ταύτης ο καθ'ου ήσκησεν αίτησιν θεραπείας (ένστασιν) ενώπιον της ΤΔΕ η τελευταία δε δια της προσβαλλομένης υπ' αριθμ. 23/28.3.1980 αποφάσεώς της έκρινεν αντιθέτως απεφάνθη δηλονότι ότι η ρηθείσα πάθησις του ησφαλισμένου οφείλεται εις βίαιον συμβάν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του. Ήδη η Δ/ντρια του Υποκ/τος παραπονείται δια της υπό κρίσιν προσφυγής της ισχυριζομένη ότι παρά τον νόμο και κατ' εσφαλμένην εκτίμησιν των πραγματικών δεδομένων η ΤΔΕ έκρινεν ως ανωτέρω, και αιτουμένη την ακύρωσιν της αποφάσεως αυτής.

Επειδή εκ της εκτιμήσεως και αξιολογήσεως τόσον του περιεχομένου της προδιαληφθείσης Δηλώσεως Ατυχήματος, ην υπέβαλεν αρμοδίως, ο καθ'ου, όσον και εκ των εν τω φακέλλω περιεχόμενων λοιπών σχετικών αποδεικτικών στοιχείων, δεν προκύπτει κατ' αρχήν, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου ότι συνέβη εις τον ανωτέρω βίαιόν τι συμβάν ούτινος θα ήτο η διαπιστωθείσα πάθησις. Πράγματι, ως εν τη ρηθείση ιστορείται το συμβάν τούτο έλαβεν χώραν "κατά την ώρα ανακατέμματος των υλικών για την τσιμεντόστρωση της οδού... και τη στιγμή που σήκωνε ένα τσουβάλι τσιμέντο". Εξάλλου οι ως μάρτυρες εξετασθέντες, τόσον υπό της υπηρεσίας του Υπ/τος, όσον και ενώπιον της ΤΔΕ συνάδελφοι του καθ' ου Ι.Κ. και Α.Μ. κατέθεσαν: "ο παθών δούλευε σε χωματοουργικές εργασίας του Δήμου, ένα μήνα περίπου. Την ημέρα του ατυχήματος δουλεύαμε στην οδό Νεάρχου. Καθώς ανακάτεψε τα υλικά για το τσιμέντο ένοιωσε ένα πόνο στη μέση.

Αμέσως πήγε στο νοσοκομείο" (ο πρώτος) και "ο παθών και εγώ δουλεύαμε στο Δήμο. Την ημέρα που έγινε το ατύχημα ο παθών ανακάτεψε υλικά άμμο - χαλίκι - τσιμέντο, για την τσιμεντόστρωση της οδού Νεάρχου. Καθώς πήγε να σηκώσει ένα σακί τσιμέντο πιάστηκε η μέση του. Αμέσως σταμάτησε την εργασία και πήγε στο γιατρό" (ο δεύτερος) (βλέπε τας από 12.8.1978 καταθέσεις). Υπό τα δεδομένα ταύτα, και εν όψει του κατά κοινήν πείραν γνωστού τυγχάνοντος ότι δι' ένα εργάτην χωματουργικών εργασιών ηλικίας 43 ετών, η άρσις και μεταφορά εις απόστασιν ολίγων μέτρων ενός σάκκου τσιμέντου βάρους 50 χιλ/μων, δεν απαιτεί καταβολήν υπερμέτρου προσπάθειας, δεν στοιχειοθετούνται εν προκειμένω η έννοια βιαίου συμβάντος, τοσούτω μάλλον καθ' όσον ούτε αποδεικνύεται, ούτε γίνεται επίκλησις ότι ο ρηθείς ησφαλισμένος κατά τον χρόνον της εργασίας τους ηναγκάσθη ν' ανταποκριθή εις ασυνήθεις και πέραν του κανονικού κύκλου της απασχολήσεως του όρους εργασίας, ή εις εξαιρετικώς δυσμενείς συνθήκας, πέραν του συνήθως συμβαίνοντος εις παρομοίας περιπτώσεις (βλ. και ΣΤΕ 143/1976). Περαιτέρω, η Β/θμιοσ Υγεινομική Επιτροπή ης η γνωμάτευσις δέον να θεωρηθή ως κατά τεκμήριον ορθότερα, άτε κατισχύουσα της τ' αντίθετα διαλαμβανούσης τοιαύτης της ΑΥΕ εχαρακτήρισε την διαπιστωθείσαν πάθησιν ως κοινήν νόσον (οσφυοϊσχιαλγίαν συνεπεία δισκοκήλης), μηδόλως σχετιζομένην προς βίαιον τι συμβάν. Κατ' ακολουθίαν πάντων των προεκτεθέντων το Δικαστήριον άγεται εις την κρίσιν, ότι η ειρημένη πάθησις του καθ' ου, δεν ήτο απότοκος του υπ' αυτού δηλωθέντος ως επισυμβάντος την 3.8.1978 ατυχήματος. Όθεν, ταναντία δεξαμένη η ΤΔΕ δια της προσβαλλομένης αποφάσεως, ουχί ορθώς τας μνησθείσας διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε και τα πραγματικά περιστατικά εξετίμησεν, εφ' ων και ακυρωτέα τυγχάνει η απόφασις της κατά παραδοχήν ως βασίμου της υπό κρίσιν προσφυγής, απορριπτομένων άμα ως αλυσιτελών και αβασίμων πάντων των υπό του καθ'ου προβαλλομένων ισχυρισμών προς υποστήριξιν της ρηθείσης αποφάσεως.